

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-12-08
Besvaras senast
2022-12-14 kl. 12.00

Till klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari (L)

2022/23:139 Införande av frival för hanteringen av avfall

Under den förra mandatperioden tillsattes en offentlig utredning med uppdrag att föreslå alternativa lösningar för hur yrkesmässiga verksamheter ska få ökade möjligheter att ta hand om sitt kommunala avfall. Uppdraget redovisades i april 2021 i form av betänkandet *Åga avfall – en del av den cirkulära ekonomin* (SOU 2021: 24).

Utredningen landade i den huvudsakliga slutsatsen att regeringen bör införa ett så kallat frival, vilket innebär att verksamheter själva kan välja att hantera sitt avfall på annat sätt än att lämna det till kommunen. Förslaget har fått ett mycket brett stöd från remissinstanserna, däribland Naturvårdsverket.

En möjlighet till frival medför stora mervärden för övergången till en cirkulär ekonomi. Några exempel på sådana är att verksamhetsutövare får bättre möjligheter att förädla och utveckla cirkulära lösningar som är anpassade till sitt eget verksamhetsområde och avfallens karaktär. Det möjliggör storskaliga flöden, vilket i sin tur ofta är en förutsättning för effektiva och lönsamma cirkulära lösningar och investeringar. Ett frival förbättrar också möjligheterna att hålla isär avfallsfraktioner vilket ökar materialåtervinningen samt möjliggör en mer detaljerad avfallsstatistik, vilket är en central del av många företags hållbarhetsarbete.

Denna fråga har fått ytterligare aktualitet sedan slutet av förra mandatperioden då det skedde en avsevärd breddning av det kommunala monopoliet i och med kommunaliseringen av hushållens förpackningsinsamling, vilket är kraftigt negativt för den fria konkurrensen. Det är av vikt att det kommunala monopoliet inte tillåts svälla över till andra verksamhetsområden och till verksamhetsavfall.

Sverige är nu det enda landet i Norden som ännu har kvar ett kommunalt monopol på verksamhetens kommunala avfall. Utvärderingar från grannländerna visar att ett frival inte ökar risken för miljöbrott eller en miljömässigt sämre avfallshantering. I den nationella handlingsplanen för cirkulär ekonomi anges även frivalet uttryckligen som en viktig förutsättning för den cirkulära omställningen.

Den sittande regeringen säger sig värna om det svenska näringslivet och dess konkurrenskraft och marknadsförutsättningar men har ännu inte levererat några konkreta besked eller förslag på hur takten i den cirkulära omställningen ska

öka. Politiken kan inte stå vid sidan av när näringslivet tar språngsteg framåt. Det är av stor vikt att en proposition baserad på utredningens förslag läggs på riksdagens bord snarast möjligt.

Min fråga till klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari är därför:

Avser regeringen att lägga fram en proposition om frivalets införande, och i så fall när?

.....

Stina Larsson (C)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch